

جملہ شہر آباد

راہنمائی شغلی از طریق طرح کا

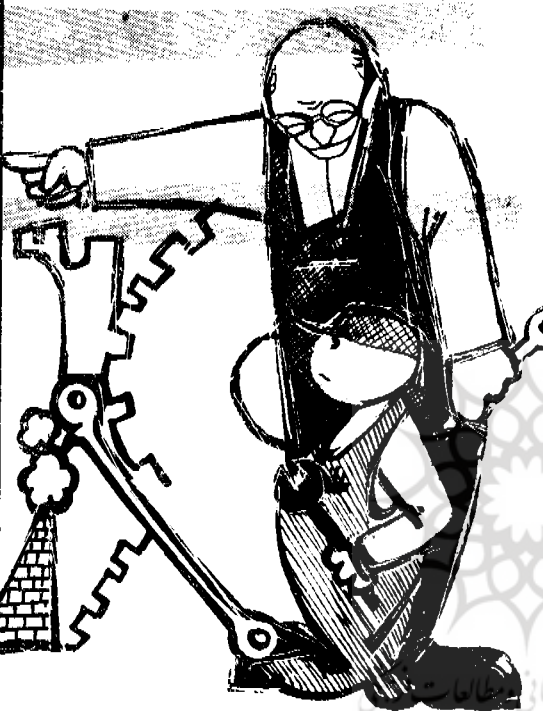
است و به بررسی طرح ریزی، آمادگی، وسازش فرد باشغل انتخاب شده می‌پردازد و در تمام مقاطع سنی و تحصیلی ادامه می‌یابد. از طریق راهنمایی شغلی و حرفه‌ای به فرد کمک میشود تا پس از بررسی دنیای مشاغل و شناسایی خصوصیات شخصی، شغل مناسبی را انتخاب نماید و برای انجام آن در دوره‌کار آموزی شرکت جوید و در نهایت با رضایت به انجام شغل مورد نظرش بپردازد. بدین لحاظ معلوم میشود که راهنمایی شغلی و حرفه‌ای اولاً "جریانی پیوسته و مداوم است. ثانیاً" بر شناسایی تمام جنبه‌های شخصیت فرد تأکید دارد. به بیانی دیگر، بررسی جنبه‌های رشد فردی، طرز تلقی‌ها احساسات، نگرانی‌های حاصل از نامناسب بودن کار، رضایت و امنیت شغلی تماماً "در زمره فعالیت‌های راهنمایی شغلی و حرفه‌ای قرار می‌گیرند. بطور خلاصه میتوان گفت راهنمایی شغلی و حرفه‌ای فرآیند مداوم و پیوسته‌ای است که بدانوسله به فرد کمک میشود تا بتواند شغل مناسبی را انتخاب کند برای انجام آن آماده شود، به آن اشتغال ورزد، و بطور موفقیت آمیزی به اشتغال ادامه دهد. برای نیل به این اهداف روشهای متعددی وجود دارد که طرح کاد بخشی از آنها را شامل می‌کردد.

راهنمایی شغلی و حرفه‌ای که در تمام مقاطع سنی و تحصیلی لازم و ضروری است در هر دوره فعالیت‌ها، اهداف، و روشهای

مدرسه صرفاً " محیطی برای یادگیری خواندن، نوشتن، و حساب کردن نیست بلکه جامعه کوچکی بشمار می‌رود که از آن طریق دانش آموزان خود را برای زندگی در جامعه وسیع‌تری آماده و مهیا می‌سازند. مدرسه باید حاوی تمام عوامل و مواردی باشد که به نوعی در زندگی واقعی دانش آموزان دخالت دارند. از طریق اجرای طرح کاد یعنی کار و دانش که یکی از روشهای راهنمایی شغلی و حرفه‌ای میباشد، سعی بر آنست که تحصیلات نظری دانش آموزان با عمل توأم گردد. به عبارت بهتر، دانش آموزان با پرداختن به آموزشهای نظری و عملی هماهنگ با استعداد و علاقه خود در پایان تحصیلات متوسطه قادر به انجام کاری خواهند بود و بدینوسله تعلیم و تربیت برای فرد و جامعه معنی دار و ارزنده خواهد شد. اگر این روش بهمراه و هماهنگ با سایر شیوه‌های راهنمایی شغلی و حرفه‌ای و از طریق برنامه‌های صحیح اجرا گردد می‌تواند نتایج مفید و سودمندی ببار آورد. چگونگی شیوه‌های اجرایی این روش در مدارس مملکت ما مستلزم بررسی عمیق و همه جانبه‌ای است. ذیلاً" مطالبی بطور مختصر درباره راهنمایی شغلی و حرفه‌ای که طرح کاد را نیز شامل میشود ارائه میگردد.

راهنمایی شغلی و حرفه‌ای صرفاً "از دیدگاه نظری مورد بررسی قرار نمی‌گیرد. یعنی راهنمایی شغلی و حرفه‌ای با عمل توأم

میشود. چون راهنمایی شغلی و حرفه‌ای در این دوره بیشتر با عمل توأم است دانش‌آموز باید طرح حرفه‌ای خود را به کمک فرد

متخصصی به مرحله عمل درآورد و در رفع نواقص و اشکالات آن بکوشد. در این دوره باید اطلاعات دقیق‌تری درباره خصوصیات فردی، شناخت مشاغل، و امکانات و نیازهای شغلی جامعه در اختیار دانش‌آموز قرار گیرد. مسلماً در این دوره نیز هر فردی نمی‌تواند در نقش راهنمای شغلی انجام وظیفه نماید مگر آنکه از آموزش‌های لازم برخوردار شده باشد.

مخصوصی را دارا می‌باشد که بی‌توجهی بدان از کارآئی راهنمایی شغلی و حرفه‌ای خواهد کاست. برای آگاهی از اهداف راهنمایی شغلی و حرفه‌ای در هر دوره سنی و تحصیلی و پی بردن به موقعیت طرح کاد خلاصه‌ای از آنها درج میگردد. مهمترین هدف راهنمایی شغلی و حرفه‌ای در دوره ابتدائی آشنا ساختن دانش‌آموزان با ضرورت تمام مشاغل مشروع برای ادامه زندگی و بقای نظام جامعه می‌باشد. در این دوره همچنین باید علاقه به تجسس و سؤال درباره مشاغل مختلف در دانش‌آموزان بوجود آید. چنین علاقه و انگیزش باید در درجه اول نسبت به مشاغل ایجاد شود که دانش‌آموز به نوعی با آنها آشنائی و تماس مستقیم دارد. خانواده و معلم در این دوره نقش مهمی را در راهنمایی شغلی ایفاء می‌نمایند. هدف راهنمایی شغلی و حرفه‌ای در دوره راهنمایی تحصیلی آشنا ساختن دانش‌آموزان با توانائی‌ها و خصوصیات فردی، دنیای مشاغل، ورشته‌های تحصیلی است. چون فعالیت‌ها و جنبه‌های شناختی در این دوره تخصصی میشوند انجام راهنمایی شغلی و حرفه‌ای صحیح از عهده هر کسی بخوبی بر نمی‌آید و به فرد متخصصی در زمینه راهنمایی شغلی و حرفه‌ای نیاز است. راهنمایی شغلی و حرفه‌ای در دوره دبیرستان بیشتر حالت عملی بخود می‌گیرد زیرا دانش‌آموز به مرحله انتخاب شغلی نزدیک تر

هر فردی می‌کوشد شغلی را برگزیند که علاوه بر تاءمین نیازهای مادی از نظر روانی نیز رضایت بخش باشد.

برای نیل به این هدف مطالعه فردی و بررسی خصوصیات جسمی و روانی و شناسائی مشاغل و امکانات و نیازهای جامعه لازم و ضروری است. در غیراینصورت با سپردن مشاغل به افرادی که یا علاقمای به انجام شغل موردنظر ندارند و یا فاقد توانائی لازم برای انجام آن هستند علاوه بر آنکه احتمالاً "فردی عاطل و باطل برسرکاری گمارده میشود موجب ازبین رفتن سرمایه مملکت نیز میگردد. در کشور ماکه درجهت خودکفائی تلاش میشود باید بر برنامه‌های راهنمائی شغلی و حرفمائی تاکید فراوانی مبذول گردد تا از به هدر رفتن نیروها جلوگیری بعمل آید. مراحل اجرائی برنامه‌های راهنمائی شغلی و حرفمائی و از جمله طرح گاد بشرح زیر قابل ذکر است:

(۱) شناسائی و ایجاد انگیزه:

شناسائی خصوصیات فردی و ایجاد انگیزه در افراد جامعه و راهنمائی آنها برای آنکه مشاغلی را انتخاب نمایند که رغبت و استعداد انجام آنها دارامیباشند، یکی از اهداف راهنمائی شغلی محسوب میشود. شناسائی علایق و نیز کشف استعدادهای افراد باید با کار برد وسایل و ابزار دقیق‌تر از شده انجام پذیرد. در این زمینه

استفاده از آزمونهای مختلف شغلی ضرورت مییابد. پس از شناخت علایق و کشف استعدادها پرورش و راهنمائی فرد در مسیر صحیح و مناسب مطرح میشود.

(۲) کمک به فرد برای انتخاب شغل درجهت علایق و استعدادهای شناخته‌شده:

در این مورد نقش راهنمای شغلی بر بهایت مهم و ارزنده است. برای آنکه راهنمای شغلی در کمک به فرد موفقیتی کسب نماید باید بسا مشاغل موجود در جامعه آشنا و از شرایط احراز و سایر مشخصات ضروری در مورد هر شغل اطلاع کافی داشته باشد. برای افزایش آگاهی شغلی افراد، انتشار جزوات راهنمای مشاغل از طرف سازمانهایی که با اشتغال و هدایت شغلی سروکار دارند لازم و ضروری بنظر میرسد. راهنمای شغلی همچنین باید از عواملی که انتخاب شغل را در منطقه یا جامعه تحت تاءثیر قرار می‌دهند آگاه باشد. از اینرو، راهنمای شغلی به آموزش‌هایی نیاز دارد و بدون گذراندن دوره‌های کارآموزی نتایج کارش مفید و موثر نخواهد بود.

(۳) ایجاد مراکز آموزش مشاغل:

پس از شناختن علایق و استعدادها و پیش بینی مشاغل احتمالی، هر فرد باید برای تجربه و شناسائی بهتر از خویشتن و آزمایش شغل موردنظر برای کارآموزی به

مراکزی اعزام شود.

و تلفیق مناسبی بین خصوصیات فردی و شغل مناسب بوجود می‌آورد. در طرح ریزی حرفه‌ای شناسائی عواملی نظیر توانائی ذهنی، استعداد، رغبت، نوع شخصیت توجه به واقعیت، و عوامل محیطی حائز اهمیت خاصی هستند. عدم توجه به هریک از این موارد موجب انتخاب نامناسب و در نتیجه باعث افسام و ناامیدی و آتلاف وقت و نارضایتی از شغل میگردد. باتوجه به عوامل فوق طرح کاد باید در جهت طرح ریزی حرفه‌ای به پیش رود. اگر موارد فوق و سلسله مراتب لازم در راهنمائی شغلی و حرفه‌ای مدنظر قرارگیرند طرح کار و دانش میتواند یکی از روشهای مفید و ارزنده راهنمائی شغلی و حرفه‌ای به حساب آید. برای بهبود اجرای طرح بهتر آنست که اولاً "رغبت‌ها و استعدادها"ی دانش آموزان در دوره راهنمائی تحصیلی توسط افرادی که در زمینه راهنمائی شغلی و حرفه‌ای دارای مهارتهائی

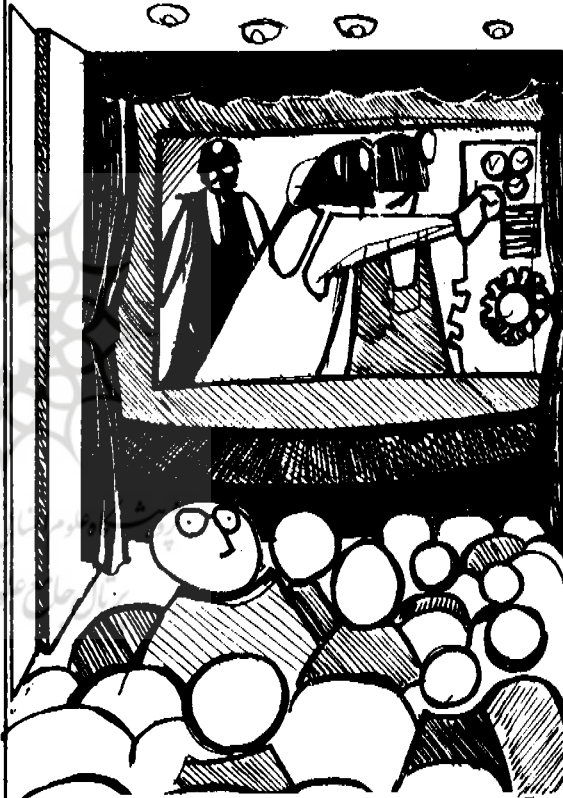
خوشبختانه در طرح کادچنین مراکزی پیشبینی شده و مدنظر قرار گرفته‌اند. بعنوان مثال میتوان از کارگاهها و کارخانجات صنعتی و مزارع و ادارات و... برای چنین منظوری استفاده نمود و کارآموزان را جهت گذراندن دوره کارآموزی تحت شرایط و ضوابط خاصی به این مکانها اعزام داشت. (۴) - توجه به امکانات و عوامل فرهنگی جامعه:

در ایجاد و گسترش برنامه‌های راهنمائی شغلی و حرفه‌ای اگر امکانات و نیازها و فرهنگ جامعه رعایت نشود نابسامانی عظیمی را موجب خواهد گردید. چنانچه برنامه‌های بدون توجه به این عوامل طرح ریزی شود کرجه ممکن است به ظاهر مدتی موفقیت آمیز جلوه کند ولی سرانجام به شکست محکوم خواهد بود.

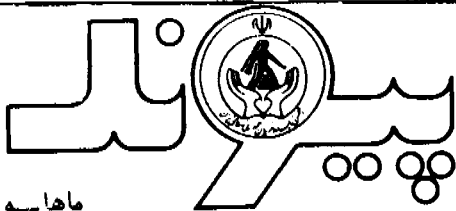
معلوم میشود که هدف اصلی راهنمائی شغلی و حرفه‌ای طرح ریزی حرفه‌ای است. طرح ریزی حرفه‌ای فعالیتی اشتراکی است که دانش آموز و راهنمای شغلی توأماً و با حسن تفاهم به انجام آن مبادرت می‌ورزند. در جریان طرح ریزی حرفه‌ای دانش‌آموز به شناخت کامل خصوصیات فردی و نیز شناخت حرف و مشاغل متعدد موفق میشود و با کمک راهنمای شغلی سازش

مباشند مورد شناسائی قرارگیرد تا کارآموزی دانش‌آموزان در سال اول دبیرستان براساس توصیه‌های ارائه شده توسط آن افراد انجام پذیرد. بدینوسیله امکان حصول به هدف عملی‌تر و سریع‌تر خواهد بود. شایاناً برنامه معرفی مشاغل (که طرح و روش اجرایی آن در ماهنامه پیوند شماره ۲۷ صفحات ۲۸-۳۰ توسط نگارنده ارائه شده است) در مدارس راهنمائی تحصیلی بانظم و دقت بمرحله

اجرا درآید. ثالثاً " در بیان مجری طرح کاد پس از طی مراحل گزینش در دوره های کار- آموزی شرکت جویند و باروشهای ارائه اطلاعات شغلی و حرفهای و سایر موارد ضروری آشنا گردند. رابعاً " بروشورها و راهنماهای شغلی متعددی چاپ و در دسترس دانش آموزان قرارگیرد. در این زمینه میتوان به تهیه نمایشنامه ها و فیلم های

آموزشی متعددی در زمینه شناسائی مشاغل اقدام نمود. خامساً " طرح در محدوده کوچکی اجرا و پس از رفع نواقص تعمیم یابد.

ماهانه

انجمن اولیاء و مربیان جمهوری اسلامی ایران

وابسته به وزارت آموزش و پرورش

نشانی: تهران-خیابان انقلاب
خیابان فلسطین جنوبی
کوی مشتاق

تلفن: ۶۴۷۱۱۶

۶۶۳۶۲۵

دیماه ۱۳۶۱ شماره مسلسل ۱۵۳

صفحه آرا و گرافیکست: هوشنگ موقق اردستانی
بهاء تک شماره ۳۰ ریال - آیونه سالیانه ۳۰۰ ریال
متقاضیان می توانند وجه آبونمان را به حساب
۱۷۱۷ بانک ملی شعبه مهر تهران قابل
پرداخت در کلیه شعب بانک ملی در ایران
واریز و فیش آنرا بدفتر سجله صندوق پستی
شماره ۶۱/۱۲۵۵ ارسال فرمایند. ضمناً از
شماره های گذشته مجله فقط شماره های ۳۱-۳۴
۳۵ موجود است.

تمنای دارد برای مکاتبه و تقاضای آبونمان
حتماً از صندوق پستی تهران شماره
۶۱/۱۲۵۵ استفاده فرمائید.